

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

07.08.2026

11.15/AP/7088/2026

Atzinums

Par Balvu novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu

Plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Balvu novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90009115622, adrese: Bērzpils iela 1A, Balvi, Balvu novads, LV-4501, e-pasts: dome@balvi.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Vides pārskata sagatavotāja:

SIA “Reģionālie projekti”, reģistrācijas Nr. 40003404474, juridiskā adrese: Rūpniecības iela 32b-501, LV-1045, e-pasts: birojs@rp.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokuments:

Balvu novada teritorijas plānojums (turpmāk – Balvu TP).

Izvērtētā dokumentācija:

Balvu novada teritorijas plānojums (1.0 redakcija) un tā Vides pārskats.

Sagatavotāja 2026. gada 10. jūnijā Valsts vides dienestā (turpmāk – Dienests)¹ ir iesniegusi Balvu TP stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) vides pārskata projektu (turpmāk – Vides pārskats)². Balvu TP Stratēģiskais novērtējums veikts, pamatojoties uz Enerģētikas un vides aģentūras 2025. gada 18. jūnija pieņemto lēmumu Nr.10.2/29/2025 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*”³. Stratēģisko novērtējumu veica un Vides pārskatu izstrādāja SIA “Reģionālie projekti”. Dienests ar 2026. gada 6. jūlija vēstuli Nr.11.15/AP/6054/2026 informēja Sagatavotāju par atzinuma sniegšanas termiņa pagarinājumu.

Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 23.⁵ panta sestā daļa noteic, ka Dienests sniedz atzinumu par vides pārskatu, ņemot vērā vides pārskata atbilstību normatīvo aktu prasībām un izraudzītā risinājuma pamatojumu, kā arī nosaka termiņus, kādos izstrādātājs pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesniedz kompetentajai institūcijai ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi,

¹ Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 01.02.2025. reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru. Saskaņā ar Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta rīkojuma Nr. 533 “Par Enerģētikas un vides aģentūras pievienošanu Valsts vides dienestam” 2. punktu, no 2025.gada 1. oktobra Valsts vides dienests pārņem likvidējamās Enerģētikas un vides aģentūras funkcijas.

² Reģistrācijas Nr. 6225/AP/2026.

³ Lēmums pieejams tīmekļa vietnē: <https://www.eva.gov.lv/lv/lemumi>.

arī vides pārskatā neparedzētu ietekmi. Turpat noteikts, ka gadījumā, ja izraudzītais risinājums nav pietiekami pamatots, Dienests atzinumā norāda iebildumus, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

Dienesta atzinums par Vides pārskata projektu sagatavots atbilstoši Novērtējuma likuma 23.⁵ panta sestās daļas prasībām, vērtējot izraudzītā risinājuma pamatojumu un tā ietekmes uz cilvēku veselību un vidi būtiskumu, un tajā ietverti iebildumi, kas jāņem vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

I. Vides pārskatā ietvertā informācija un izraudzītā risinājuma pamatojums:

Stratēģiskais novērtējums ir veikts, pamatojoties uz Enerģētikas un vides aģentūras 2025. gada 18. jūnija pieņemto lēmumu Nr.10.2/29/2025 *“Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”*⁴. Tajā tika secināts, ka plānošanas dokuments atbilst Likuma 4. panta trešajā daļā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams saistībā ar ietekmi uz Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas (*Natura 2000*) teritorijām, tāpat tajos ietverti priekšnoteikumi Novērtējuma likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, cik lielā mērā tie varētu ietekmēt plānošanas dokumentus citos plānošanas līmeņos, tajos iekļaujamās nosacījumus u.c. aspektus. Ietekmju iespējamais ilgums, kompleksums, summārā un kumulatīvā daba norāda uz to, ka risināmie jautājumi un vides problēmas ir sarežģītas, saistītas ar vides kvalitātes normatīvu pārsniegumiem un cilvēku veselību, tādēļ piemērotākais risinājums dažādu plānošanas alternatīvu un ietekmes mazināšanas pasākumu izvērtēšanai un salīdzināšanai ir Stratēģiskais novērtējums.

1. Risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi samazināšanai

1.1. Vides pārskatā norādīti Balvu TP izstrādes (plānošanas) stadijā un Stratēģiskā novērtējuma procesā pielietotie galvenie risinājumi negatīvas ietekmes mazināšanai vai novēršanai:

1.1.1. Funkcionālais zonējums un teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN). Balvu TP izdalīti vairāki funkcionālie zonējumi (apakšzonas), kuros ir specifiskas prasības vai nosacījumi teritorijas izmantošanai, kas nodrošina ietekmes uz vidi samazināšanas pasākumus un pozitīvu ietekmi vidējā termiņā un ilgtermiņā. Tāpat ir arī izdalītas TIN teritorijas:

1.1.1.1. teritorija, kurā ierīko centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas (TIN1);

1.1.1.2. teritorija, kas paredzēta valsts robežas apsekošanai no gaisa (TIN11);

1.1.1.3. teritorija, kur aizliegta vēja elektrostaciju būvniecība, kuru jauda ir lielāka par 20 kW (TIN12);

1.1.1.4. vietējās nozīmes kultūrvēsturiskā teritorija (TIN4);

1.1.1.5. ainaviski nozīmīga teritorija (TIN5).

1.1.2. Balvu TP noteiktie ierobežojumi jeb prasības:

1.1.2.1. teritoriju izmantošanas ierobežojumi īpaši aizsargājamās dabas teritorijās;

1.1.2.2. prasības lauksaimniecības zemju izmantošanai;

1.1.2.3. prasības derīgo izrakteņu ieguvei;

1.1.2.4. Balvu TP noteiktās aizsargjoslas;

1.1.2.5. prasības vides risku mazināšanai;

1.1.2.6. zaļo koridoru nodrošināšana sugu migrācijai un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai.

1.1.3. Balvu TP plānoto darbību ietekmes uz vidi novērtējuma pasākumi:

⁴ Lēmums pieejams tīmekļa vietnē: <https://www.eva.gov.lv/lv/lemumi>.

- 1.1.3.1. darbības, kurām saskaņā ar normatīvo aktu prasībām ir nepieciešams veikt ietekmes uz vidi vai ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju novērtējumu;
 - 1.1.3.2. darbības, kurām saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu ir nepieciešams veikt ietekmes uz vides sākotnējo izvērtējumu;
 - 1.1.3.3. darbības, kurām saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu ir nepieciešams saņemt nosacījumus no vides institūcijām (Dienesta, Veselība inspekcijas un Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP)).
- 1.2. Dienests konstatē, ka Vides pārskatā ir identificēti un aprakstīti būtiskākie risinājumi un pasākumi negatīvās ietekmes uz vidi mazināšanai vai novēršanai. Vienlaikus, lai nodrošinātu Vides pārskata pilnīgumu un skaidrāk atspoguļotu plānošanas dokumentā paredzētos risinājumus un to īstenošanas nosacījumus, papildus augstākminētajiem pasākumiem, kas jau noteikti Vides pārskatā, Dienests ieteic sekojošus pasākumus Balvu TP īstenošanai un Vides pārskata papildināšanai:
- 1.2.1. Vides pārskata 3. nodaļā ir identificēti starptautiskie un nacionālie ar vides aizsardzību saistītie mērķi un sniegts īss to raksturojums. Šādas informācijas iekļaušanu nosaka Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) 8.6. apakšpunkts, kas ne tikai nosaka nepieciešamību vides pārskatā ietvert informāciju par starptautiskajiem un nacionālie vides aizsardzības mērķi, kas attiecas uz ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanu un plānošanas dokumenta saturu, bet arī nepieciešamību norādīt, kā šie mērķi ir ņemti vērā, izstrādājot Balvu TP. Līdz ar to Dienests norāda, ka Vides pārskata 3. nodaļu būtu lietderīgi papildināt ar informāciju par to, kā minētie vides aizsardzības mērķi ir ņemti vērā Balvu TP izstrādē.
 - 1.2.2. Ņemot vērā piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību un dzīves kvalitāti, īpaša uzmanība pievēršama vietām, kas atrodas tādu jutīgu teritoriju tuvumā kā dzīvojamās apbūves teritorijas. Viena no šādām vietām Balvu novadā ir potenciāli piesārņotā vieta Nr.1063 – vēsturiskā PU “Balvu Enerģija” katlu mājas teritorija, kur bedrēs konstatēts grunts piesārņojums ar naftas produktiem⁵. Šai teritorijai pieguļ savrupmāju apbūves teritorijas, kurās atrodas arī mazdārziņi. Dienests aicina papildināt Vides pārskata 4.5.5. nodaļas sadaļu “Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas”, uzskaitot piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas, kas atrodas dzīvojamās apbūves un, iespējams, citu jutīgu teritoriju tuvumā, un pievērst uzmanību ar šīm vietām saistītajiem iespējamajiem vides riskiem. Gadījumā, ja šādas vietas tuvums dzīvojamai apbūvei vai citai jutīgai teritorijai var radīt būtiskus vides vai cilvēku veselības riskus, aicinām apsvērt nepieciešamību paredzēt atbilstošus aizsardzības pasākumus un iestrādāt tos teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (turpmāk – TIAN).
 - 1.2.3. Vides pārskata 4.5.5. nodaļas sadaļā “Applūstošās teritorijas” ietverta norāde, ka *“Applūstošās teritorijas (10% applūstamības varbūtība) Teritorijas plānojumā attēlotas, balstoties uz Plūdu riska informācijas sistēmas (PRIS) datiem”*, nenorādot informāciju, kura cikla (2. vai 3.) plūdu riska karšu dati tika izmantoti. Vizuāli skatot Balvu TP Grafiskās daļas karti, Dienests secina, ka Grafiskās daļas kartē attēloti 2.cikla plūdu riska kartes dati. Vēršam uzmanību, ka Klimata un enerģētikas ministrija 2026. gada 27. jūlijā ar rīkojumu Nr.1-2/37 *“Par iespējamo plūdu postījumu vietu karšu un plūdu riska karšu apstiprināšanu”* apstiprinājusi iespējamo plūdu postījumu vietu kartes un plūdu riska kartes 2026.-2031. gadam (t.i. 3.cikla datus), kas pieejamas Plūdu riska informācijas sistēmā

⁵ Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas vēsturiskie dati.

<https://pris.lvgtmc.lv/>. Ņemot vērā minēto, Balvu TP Grafiskajā daļā plūdu riska teritorijas būtu attēlojamas atbilstoši 3. cikla plūdu riska kartēm. Tāpat Vides pārskata 4.5.5. nodaļas sadaļā “Applūstošās teritorijas” būtu norādāma atsauce uz 3. cikla plūdu riska karšu datu izmantošanu un to ietveršanu Balvu TP. Šāds precizējums nepieciešams, lai novērstu iespējamās neskaidrības par plūdu riska teritoriju noteikšanai izmantoto datu avotu un to aktualitāti.

- 1.2.4. Vides pārskata 4.6.1. nodaļā “Ūdensapgāde” ir pieminēta informācija par Balvu novadā vairākiem īstenotiem centralizētās ūdenssaimniecības sistēmas uzlabošanas projektiem. Tāpat arī norādīts, ka 2023. gadā Balvu novada pašvaldība sagatavoja projekta pieteikumu ES fondu finansējuma piesaistei, lai turpinātu ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu paplašināšanu Balvu pilsētā (Dienesta ieskatā Vides pārskatā vērtīgi būtu norādīt informāciju, par Balvu teritorijas daļu, par kuru ir izveidots pieteikums un plānots attīstīt ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu paplašināšanu). Dienests sagaidītu, ka Vides pārskata 6.1.1. nodaļa “Ūdensapgāde” tiktu papildināta ar informāciju par ūdensapgādi, identificējot tās apkaimes Balvos un Viļakā, un novada ciemos, kurās prioritāri būtu no jauna izbūvējama centralizētā ūdensapgāde vai uzlabojama esošā sistēma, kā arī ar kādiem instrumentiem būtu veicināma to mājāsaimniecību pieslēgšanās pie centralizētās ūdensapgādes, kurām šāds pakalpojums ir pieejams jau šobrīd, bet kuri nav pieslēgušies.
- 1.2.5. Vides pārskata 4.6.2. nodaļa “Notekūdeņu savākšana un attīrīšana” norādīts *“Notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm, kas ir sliktā tehniskā stāvoklī un nenodrošina pastāvīgu notekūdeņu attīrīšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, ir nepieciešami ieguldījumi infrastruktūras atjaunošanā, kā arī jāturpina kanalizācijas sistēmas infrastruktūras attīstība”*. Dienests norāda, ka minētā 4.6.2. nodaļa ir papildināma ar informāciju par notekūdeņu apsaimniekošanu, identificējot tās apkaimes Balvos un Viļakā, un novada ciemos, kurās prioritāri būtu no jauna izbūvējama centralizētā kanalizācijas sistēma vai uzlabojama esošā sistēma, t.sk. uzskaitot problemātiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (turpmāk – NAI) (sliktā tehniskā stāvoklī) un NAI kapacitāti, lai pieņemtu notekūdeņus no decentralizētajām kanalizācijas sistēmām (turpmāk – DKS). Tāpat šajā nodaļā saskaņā ar DKS reģistra uzturētāja datiem ir jāraksturo esošā situācija DKS reģistra ieviešanā un uzraudzībā, kāds ir pašreizējais īpatsvars, kuri nav pieslēgušies pašvaldības centralizētajai kanalizācijas sistēmai, kā arī ar kādiem instrumentiem būtu veicināma to mājāsaimniecību pieslēgšanās pie centralizētās kanalizācijas sistēmas, kurām šāds pakalpojums ir pieejams jau šobrīd, bet kuri nav pieslēgušies.
- 1.2.6. Vienlaikus norādām, ka būtu lietderīgi papildināt attiecīgās Vides pārskata sadaļas ar informāciju par DKS reģistrācijas un lietošanas kārtību Balvu novada administratīvajā teritorijā, kas noteikta saistošajos noteikumos, kā arī norādīt šo noteikumu mērķus. Šādas informācijas iekļaušana sniegtu pilnīgāku priekšstatu par DKS izmantošanas un apsaimniekošanas kārtību Balvu novadā, kā arī par pašvaldības noteiktajiem nosacījumiem un mērķiem to lietošanā.
- 1.2.7. Vides pārskata 8.3. nodaļā teikums (49.lpp) *“Ja Teritorijas plānojumā atļautie teritorijas izmantošanas veidi atbilst likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1. pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” nosacījumiem, tad būs jāveic ietekmes uz vidi novērtējums vai ietekmes uz NATURA 2000 teritoriju novērtējums.”* būtu papildināms, teikuma beigās norādot *“saskaņā ar šī likuma 4.¹ pantu”*.
- 1.3. Dienests secina, ka Vides pārskatā Balvu novada teritorijā ir identificējamās potenciālās teritorijas, kurās nākotnē varētu tikt attīstītas, piemēram, vēja parku būvniecībai vai derīgo izrakteņu ieguvei paredzētas darbības. Vienlaikus norādāms, ka šādas darbības atkarībā no

to veida, apjoma un īstenošanas vietas var atbilst Novērtējuma likuma 1. vai 2. pielikumā minētajām darbībām, kurām attiecīgi veicams ietekmes uz vidi novērtējums vai sākotnējais izvērtējums. Tāpat atbilstoši Novērtējuma likumā noteiktajam paredzētajām darbībām, kuras var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*), var būt nepieciešams izvērtēt to iespējamo ietekmi uz šīm teritorijām. Vienlaikus norādāms, ka atkarībā no paredzētās darbības veida un tās ietekmes uz vidi konkrētās darbības īstenošanai var būt nepieciešama arī tehnisko noteikumu saņemšana atbilstoši Ministru kabineta 2015. gada 27. janvāra noteikumiem Nr. 30 "Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai".

- 1.4. Dienests papildus informē, ka atzinums ir izsniegts par Balvu TP 1.0 redakcijas Vides pārskatu, kurā pēc tā publiskās apspriešanas, kas norisinājās no 2026. gada 12. janvāra līdz 21. februārim, tika veikti precizējumi un papildinājumi. Savukārt 2026. gada maijā norisinājās Balvu TP 2. redakcijas publiskā apspriešana, kuras ietvaros Vides pārskata sabiedriskā apspriešana netika organizēta. Vienlaikus Dienests norāda, ja pēc Vides pārskata atzinuma saņemšanas plānošanas dokumentā tiek veiktas būtiskas izmaiņas, kuras atbilst Novērtējuma likuma stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijiem, tad atbilstoši Noteikumu Nr. 157 21.¹ punktam⁶, Izstrādātāja pienākums ir informēt Dienestu.

2. Iespējamie kompensēšanas pasākumi

Saskaņā ar likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 43. panta nosacījumiem kompensēšanas pasākumi (ja tādi nepieciešami) nosakāmi gadījumā, ja plānošanas dokumenta īstenošana būtiski negatīvi ietekmēs Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas (*Natura 2000*) teritoriju vai *Natura 2000* teritorijā sastopamās Eiropas Savienības prioritārās sugas vai biotopus, bet plānošanas dokuments ir vienīgais risinājums, lai apmierinātu sabiedrībai nozīmīgas intereses (arī sociālās vai ekonomiskās intereses)⁷.

Vides pārskatā norādīts, ka, īstenojot Balvu TP, netiek paredzēta nozīmīga negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, t.sk. *Natura 2000* teritorijām, kuru saglabāšanai, aizsardzībai un negatīvo ietekmju sabalansēšanai, kas rodas plānošanas dokumenta paredzēto risinājumu īstenošanas rezultātā, tiek veikti kompensēšanas pasākumi.

3. Plānošanas dokumenta iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes izvērtējums

Vides pārskata 11.nodaļā nav sniegta informācija par to, vai Balvu TP īstenošanas rezultātā būtu sagaidāma pārrobežu ietekme. Vienlaikus, Dienests, ņemot vērā Vides pārskatā norādīto informāciju un to, ka gar robežu ir noteikta pierobežas josla, kas ir Ministru kabineta noteikta teritorija saskaņā ar Latvijas Republikas valsts robežas likuma 15. panta pirmo daļu, kā arī to, ka būvju un objektu izveidošanu šajā teritorijā ierobežo Latvijas Republikas valsts robežas likuma 16. pants, nekonstatē, ka Balvu TP īstenošanai nav sagaidāma pārrobežu ietekme.

4. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai

Vides pārskata 12. nodaļā ietverta informācija par Noteikumos Nr. 157 noteiktajām prasībām plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai un monitoringa ziņojuma sagatavošanai. Monitoringa ziņojumā rekomendēts iekļaut šādus vides aspektus raksturojošus rādītājus ar indikatoriem: 1) virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāte – ūdensobjektu ekoloģiskā

⁶ Noteikumu Nr. 157 21.¹ punkts: "Ja izstrādātājs pēc biroja atzinuma saņemšanas par vides pārskatu plānošanas dokumentā veic būtiskas izmaiņas, kuras atbilst likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijiem, izstrādātāja pienākums ir informēt biroju. Birojs pēc informācijas saņemšanas par izmaiņām plānošanas dokumentā lemj par vides pārskata precizēšanu, atkārtotu sabiedrības informēšanu, kā arī atzinuma izsniegšanu."

⁷ Likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 44. panta ceturtā daļa, Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 300 "Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*)" 5. nodaļa.

un ķīmiskā kvalitāte, peldvietu kvalitāte, publisko ūdeņu apsaimniekošanas plānu izstrāde un ieviešana, paliekošais piesārņojums; 2) gaisa kvalitāte – emisijas no katlu mājām, rūpniecības u.c. emisiju avotiem, reģistrētā autotransporta skaits, t.sk. elektrotransporta, elektromobiļu uzlādes staciju skaits, ielu, ceļu uzturēšanas pasākumi putekļu samazināšanai, energoefektīvo projektu skaits, Dienestā reģistrēto sūdzību skaits par smakām vai cita veida gaisa piesārņojumu; 3) ūdens saimniecība – ūdeņu krājumu izmantošanas intensitāte, dzeramā ūdens analīžu rezultāti, savākto un attīrīto notekūdeņu daudzums, piesaistīto fizisko un juridisko personu skaits, kuriem tiek nodrošināti centralizētās kanalizācijas pakalpojumi, decentralizētās kanalizācijas noslēgto līgumu skaits, reģistrēto decentralizēto kanalizācijas sistēmu skaits un īpatsvars no visām reģistrā iekļaujamām decentralizētajām kanalizācijas sistēmām, attīrīto notekūdeņu kvalitātes atbilstība normatīvo aktu prasībām, virszemes ūdeņu kvalitāte, kuros tiek novadīti attīrītie notekūdeņi, ieviestie pasākumi tīrāku notekūdeņu novadīšanai vidē; 4) atkritumu apsaimniekošana – atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošanas pasākumi novadā, radīto atkritumu apjoms, šķīrto atkritumu apjoms un pieejamība, mājsaimniecību (objektu) īpatsvars, kur ir spēkā esoši atkritumu apsaimniekošanas līgumi; 5) aizsargājamās dabas teritorijas – īpaši aizsargājamo biotopu platības un kvalitāte, īpaši aizsargājamo sugu atradņu skaits un stāvoklis, dabas aizsardzības plānu izstrāde/aktualizācija, individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu pieņemšana; 6) kultūrvēsturiskais mantojums un tūrisms – sakopto, atjaunoto kultūrvēsturisko objektu skaits, attīstīto un sakārtoto tūrisma objektu un infrastruktūras projektu skaits, pašvaldības saistošo noteikumu izstrāde; 7) piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas – piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu, degradēto teritoriju skaits, veikto izpēšu un/vai sanāciju skaits piesārņotajās un potenciāli piesārņotajās vietās, sakārtoto, attīstīto un revitalizēto objektu/teritoriju skaits; 8) paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumu procedūras – uzsāktie IVN, sākotnējie izvērtējumi, izdoti tehniskie noteikumi.

Dienesta ieskatā Balvu TP ieviešanas ietekmes monitoringu ir ieteicams saistīt ar Balvu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā no 2022. gada noteikto mērķu sasniegšanas novērtēšanai izvēlēto rādītāju un to izmaiņu monitoringu, tā sagatavošanai ieteicams izmantot informatīvo materiālu, kas pieejams vietnē: <https://www.eva.gov.lv/lv/monitorings>.

II Vides pārskata sabiedriskā apspriešana

Balvu TP 1.0 redakcijas un tā Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana norisinājās no 2026. gada 12. janvāra līdz 2026. gada 21. februārim.

Ar Balvu TP 1. redakcijas Vides pārskata projektu varēja iepazīties elektroniskā veidā Valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā Ģeolatlāja.lv (https://geolatlaja.lv/geo/tapis#document_26684#nozoom), savukārt izdrukātā veidā: Balvu novada Centrālās pārvaldes ēkā, Viļakas apvienības pārvaldē, Baltinavas apvienības pārvaldē un Rugāju apvienības pārvaldē.

Atbilstoši Noteikumu Nr. 157 noteiktajām prasībām paziņojums par sabiedrisko apspriešanu tika ievietots Balvu novada pašvaldības tīmekļa vietnē <https://www.balvi.lv/lv/jaunums/uzsakta-balvu-novada-teritorijas-planojuma-1-redakcijas-un-vides-parskata-projekta-publiska-apspiesana> (publicēts 12.01.2026.), Balvu novada pašvaldības ieraksts sociālo tīklu portālā https://www.facebook.com/photo/?fbid=1208809944786408&set=a.378424394491638&local_e=lv_LV (publicēts 12.01.2026.), izstrādātāja SIA “Reģionālie projekti” tīmekļa vietnē <https://rp.lv/par-balvu-novada-teritorijas-planojuma-1-redakcijas-un-vides-parskata-projekta-publisko-apspiesanu/> (publicēts 09.01.2026.), Enerģētikas un vides aģentūras tīmekļa vietnē⁸

⁸ No 01.10.2025. Enerģētikas un vides aģentūra (EVA) pievienota Dienestam. Visa EVA mājaslapā publicētā informācija līdz tās pilnīgai pārnesei uz VVD mājaslapu joprojām pieejama EVA mājaslapā <https://www.eva.gov.lv/lv>.

<https://www.eva.gov.lv/lv/jaunums/pazinojums-par-balvu-novada-teritorijas-planojuma-1redakcijas-un-vides-parskata-projekta-publiisko-apspriesanu> (publicēts 12.01.2026.) un publicēts Balvu novada pašvaldības informatīvajā izdevumā “Balvu novada Ziņas” <https://www.balvi.lv/lv/media/48242/download?attachment> (publicēts 2026. gada janvārī, 4.lpp).

Balvu TP 1.redakcijas un tā Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksmes tika organizētas gan klātienē, gan attālinātā formā: 2026. gada 16. februārī plkst. 17.30 Balvu muižas 1. stāvā, Brīvības ielā 47 Balvos; 2026. gada 17. februārī plkst. 17.30 Viļakas apvienības pārvaldē, Abrenes ielā 26, Viļakā; 2026. gada 18. februārī plkst. 17.30 Baltinavas apvienības pārvaldē, Kārsavas ielā 16, Baltinavā; 2026. gada 19. februārī plkst. 17.30 Rugāju tautas namā, Kurmenes ielā 87, Rugājos; 2026. gada 20. februārī plkst. 17.30 attālināti Zoom platformā - <https://us06web.zoom.us/j/88628582421?pwd=Mq47csfHK4zJmHUSauZhaglogDb8wa.1>.

Precizētā Vides pārskata versija, kas iesniegta arī Dienestā atzinuma sniegšanai, ir pieejama Sagatavotājas mājaslapā: <https://rp.lv/pazinojums-par-balvu-novada-teritorijas-planojuma-vides-parskata-iesniegsanu-valsts-vides-dienesta-atzinuma-sanemsanai/>.

Informācija par Balvu TP 1. redakcijas Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas gaitu sniegta Vides pārskata 2.3. nodaļā “Sabiedrības informēšana līdzdalība” un plašāk izklāstīta Ziņojumā par Teritorijas plānojuma 1. redakcijas un Vides pārskata projekta publisko apspriešanu 12.01.2026.-21.02.2026., kurā vēstīts, ka Balvu TP 1. redakcija un Vides pārskata projekts tika izstrādāts vienlaicīgi, tādējādi nodrošinot kopēju dokumentu publiskās apspriešanas pasākumus, nosakot vienotu publiskās apspriešanas laiku un publiskās apspriešanas sanāksmes. Publiskās apspriešanas laikā tika saņemti 13 privātpersonu iesniegumi/priekšlikumi. Priekšlikumi par Vides pārskatu netika saņemti.

Priekšlikumus un atsauksmes par Balvu TP 1. redakcijas un Vides pārskata projektu sniegušas vides un veselības institūcijas – DAP, Dienests, Veselības inspekcija.

DAP 2026. gada 20. februāra atzinumā Nr. 4.8/994/2026-N par Balvu TP 1.0 redakciju un tā Vides pārskatu sniegusi viedokli par Balvu TP uzlabošanu un nepieciešamību papildināt Vides pārskatu: 1) papildināt ar rīcību kopumu, kas nodrošinātu “zaļos koridorus” sugu migrācijai gan īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, gan ārpus tām un kas ir nozīmīgs faktors bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. DAP ieskatā vairāki TIAN nosacījumi ir vērsti uz zaļo koridoru saglabāšanu, taču netiek atspoguļoti Vides pārskatā; 2) 46. lpp. nodaļā “Teritoriju izmantošanas ierobežojumi īpaši aizsargājamās dabas teritorijās” atsevišķi nepieciešams norādīt mikroliegumus, kur saimnieciskās darbības ierobežojumi noteikti atbilstoši Ministru kabineta 2012. gada 18. decembra noteikumu Nr. 940 “Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu”; 3) papildināt Vides pārskatu ar Balvu novadā paredzētajām darbībām, kam tiek veikti ietekmes uz vidi novērtējumi vai kas nesen noslēgušies; 4) šāda veida ieceres liecina par novada ekonomiskajiem virzieniem, izmantojot dabas resursus, kas kopumā var ietekmēt vides stāvokli. Līdz ar to Vides pārskats ir vieta, kur, balstoties uz esošajām ietekmēm, var ierosināt un pamatot izvirzītos nosacījumus TIAN.

Dienests 2026. gada 25. februāra atzinumā, kas publicēts TAPIS, sniedzis atsauksmes Balvu TP 1.0 redakcijas papildināšanai un precizēšanai, bet par papildinājumiem Vides pārskata projektā nav norādījis.

Veselības inspekcija 2026. gada 14. janvāra vēstule Nr. 1.7.8.-12/2 sniegusi viedokli, ka Balvu TP 1.0 redakcija un tā Vides pārskata risinājumi atbilst higiēnas prasībām. Tajā pat laikā ir ietvertas rekomendācijas: 1) pielietot universālā dizaina principus, kā arī paredzēt speciālus pasākumus vai speciālu aprīkojumu pieejamas vides nodrošināšanā cilvēkiem ar dzirdes, redzes vai kustību traucējumiem, lai šo cilvēku pārvietošanās būtu iespējami netraucēta un droša gan

publiskajās ēkās, gan ārpus tām. Tas veicams, labiekārtojot teritorijas, laukumus, aprīkojot ceļus un ielas, nodrošinot iekļūšanu, pārvietošanos un izkļūšanu no būves atbilstoši plānotajai funkcijai; 2) Balvu TP Grafiskajā daļā visiem centralizētās ūdensapgādes urbumiem jānorāda ķīmiskās aizsargjoslas, kā arī bakterioloģiskās aizsargjoslas, ja tādas ir noteiktas. Apbūvei šajās teritorijās ir jāsaņem Dienesta tehniskie noteikumi.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu".
2. Vides aizsardzības likums.
3. Aizsargjoslu likums.
4. Likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām".
5. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" III, IV, V, VI, VII, VIII nodaļa.
6. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.

Dienesta viedoklis:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 23.⁵ panta sestās un septītās daļas prasībām Dienests konstatē:

- 1. Balvu TP Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tajā ietverti secinājumi par vides problēmām un nepieciešamajiem risinājumiem to novēršanai.**
- 2. Plānošanas dokumentu īstenojot, jāņem vērā šajā atzinumā (1.2.1.-1.2.7. punkti) un Vides pārskatā norādītais iespējamās ietekmes mazināšanai.**
- 3. Lai konstatētu Balvu TP īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Balvu novada pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, vismaz vienu reizi plānošanas periodā (2032. gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz Dienestā.**

Dienests vērs uzmanību, ka Balvu novada pašvaldībai atbilstoši Noteikumu Nr. 157 27. punktā noteiktajam jāsaņem informatīvais ziņojums par to, kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi, kā ņemts vērā Vides pārskats, Dienesta atzinums par Vides pārskatu un sabiedriskās apspriešanas rezultāti, jāsniedz izvēlēta risinājuma pamatojums un jānorāda pasākumi ietekmes monitoringam. Atbilstoši Noteikumu Nr. 157 28. un 29. punktā noteiktajam jāsaņem un jāpublicē arī paziņojums par plānošanas dokumenta pieņemšanu.

Atļauju pārvaldes direktore

D. Kalēja

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Sintija Bikovska 22040539
sintija.bikovska@vvd.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Balvu novada pašvaldībai, DEFAULT@90009115622,
2. SIA "Reģionālie projekti", birojs@rp.lv,
3. Dabas aizsardzības pārvaldei, DEFAULT@90009099027,
4. Veselības inspekcijai, DEFAULT@90002448818.